

Kulttuuriparlamentin osallistuva budjetointi

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta 04.05.2022 § 16
691/12.03.01/2022

Valmistelija

Kulttuuripäällikkö Ann-Sofie Isaksson, puh. 050 596 2601
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kulttuuriparlamentti järjestetään vuonna 2022 kahdeksatta kertaa. Se on "pop up -festivaali", joka koostuu useasta pienestä tapahtumasta. Festivaali järjestetään muutaman viikon aikana elo-syyskuun vaihteessa. Festivaalia voisi sanoa sateenvarjoprojektiksi, ja sateenvarjon alle mahtuu paljon erilaisia pieniä tapahtumia monelle eri kohderyhmälle.

Kulttuuriparlamentin tavoitteena on nostaa taide ja kulttuuri tärkeäksi osaksi yhteiskuntaa, yhteiskunnallista keskustelua ja paikkakunnan kehittämistä. Painopiste on osallistumisessa; osallistujat ja eri toimijat luovat festivaalin ohjelman yhdessä.

Kaupungin kulttuuriyksikkö koordinoi ohjelmaa ja saattaa eri toimijoita yhteen. Tällä tavalla voidaan löytää uusia jännittäviä yhteistyö- ja toimintamuotoja. Kulttuuriyksikkö myös markkinoi Kulttuuriparlamentti-kokonaisuutta.

Vuonna 2020 tehtiin ensimmäinen pieni osallistuvan budjetoinnin kokeilu ja viime vuonna kulttuurilautakunta varasi Kulttuuriparlamentin osallistuvaan budjetointiin 7 500 euroa. Osallistuva budjetointi tekee rahojen käytöstä läpinäkyvää, kun osallistujatahot päättävät yhdessä varattujen varojen käytöstä. Summa toimii eri tapahtumien osarahoituksena.

Osallistuva budjetointi tai asukasbudjetti on demokraattinen metodi, joka antaa kuntalaisille (tässä tapauksessa eri kulttuuri- ja muille toimijoille) päätösvallan varatuista varoista.

Osallistuvan budjetoinnin käsite nousi Suomessa keskusteluun Sitran "Uusi demokratia" -projektin yhteydessä, jossa haettiin ideoita kansalaisten osallisuuden lisäämiseksi päätöksenteossa. Kiinnostus osallistuvaa budjetointia kohtaan on Suomessa lisääntynyt, mutta jatkuvuus on haaste, usein se jää kertaluonteiseksi ilmiöksi. Itse osallistuvan budjetoinnin käsite sai alkunsa Brasiliassa vuonna 1989, ja siitä on tullut maailmanlaajuinen ilmiö.

Osallistuva budjetointi voidaan toteuttaa eri tavoin; menetit jaetaan usein neljään eri metodiin:

1. Osallistuva budjetointi on osa kunnan talousarviota ja kansalaiset tekevät budjettiehdotukset ja kehittävät niitä yhteistyössä viranhaltijoiden kanssa.
2. Osallistuvassa budjetoinnissa jaetaan määräraha, usein kertaluonteisesti.
3. Prosenttimalli. Tietty osuus kunnan budjetista annetaan kansalaisten päätettäväksi. Asukkailla on kaikki valta päättää kohdennuksista ja hallinto toimeenpanee päätökset.
4. Ns. pooling tarkoittaa sitä, että tietyn alueen kehittämiseen kohdennetaan rahoitusta useasta eri lähteestä. Kuntalaiset ovat tiivistä mukana sekä hankkeen toteutuksessa että suunnittelussa.

(Miro Kapanen, Valtiontalouden tarkastusviraston harjoittelija)

Nuorisotyössä toteutetaan osittain osallistuvaa budjetointia: nuoret esittävät ideoita ja ehdotuksia, joita he toteuttavat yhdessä vapaa-aikaohjaajien kanssa.

Viimevuotisesta Kulttuuriparlamentin osallistuvan budjetoinnin kokeiluista saatu kokemus osoitti, että eri toimijoille ei ole helppo tehtävä olla mukana päättämässä annetun rahasumman käytöstä, mutta samalla se on erittäin antoisaa. Viime vuonna kaikki tapaamiset järjestettiin verkossa, mikä osin tyrehdytti keskustelua, mutta vuonna 2022 voidaan tavata saman pöydän ääressä.

Esittelijä

Kulttuuripäällikkö Ann-Sofie Isaksson, puh. 050 596 2601
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää varata Kulttuuriparlamentin osallistuvaan budjetointiin 8 000 euroa. Avustusten määrärahasta varataan 5 000 euroa ja kulttuuritoiminnan määrärahasta 3 000 euroa. Osallistuva budjetointi muodostaa Kulttuuriparlamentin eri tapahtumien osarahoituksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu
